

VIBORG
KOMMUNE

**Revurdering af miljøgodkendelse
af
slagtekyllingeproduktionen på
Åhusevej 59, 7470 Karup**

efter § 39 og 41 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

Lov nr. 868 af 3. juli 2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Resumé og samlet vurdering	4
1.1	Revurdering af miljøgodkendelse	4
1.2	Afgørelse	5
1.3	Retsgrundlaget	6
1.4	Ikke- teknisk resumé	6
1.5	Offentlighed	8
1.6	Beskrivelse af husdyrbruget	8
1.7	Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	9
2.	Husdyrbrugets Beliggenhed og planmæssige forhold.....	10
2.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	10
2.2	Placering i landskabet	10
3.	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	10
3.1	Husdyrhold og staldindretning	10
3.2	Ventilation	12
3.3	Fodring	13
3.4	Energi- og vandforbrug	14
3.5	Spildevand herunder regnvand	15
3.6	Affald	15
3.7	Råvarer og hjælpestoffer	17
3.8	Driftsforstyrrelser eller uheld	18
4.	Gødningsproduktion og -håndtering	20
4.1	Gødningstyper og mængder	20
4.2	Flydende husdyrgødning	20
4.3	Fast gødning inkl. dybstrøelse	20
4.4	Anden organisk gødning	21
5.	Forurening og gener fra husdyrbruget	22
5.1	Ammoniak og natur	22
5.2	Lugt	23

5.3	Fluer og skadedyr	24
5.4	Transport	25
5.5	Støj fra anlægget og maskiner	26
5.6	Støv fra anlæg og maskiner	27
5.7	Lys	27
6.	Påvirkning fra arealerne	29
6.1	Udbringningsarealerne	29
7.	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	31
8.	husdyrbrugets ophør	33
9.	Egenkontrol og dokumentation	34
10.	Samlet konklusion	34
11.	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	35
11.1	Godkendelsens gyldighed	35
11.2	Klagevejledning og søgsmål	35
11.3	Underretning om godkendelsen	36
12.	Bilag	37

Bilag 1. Placering og situationsplan

Bilag 2. Kategori 1 og 2 natur

Bilag 3. Depositionskrav

Bilag 4. Kontrol af støjgrænser

Bilag 5. Detaljeplan

Bilag 6. Redegørelse for muligheder for at opfylde depositionskravet

Bilag 7. Levetid for inventar

Datablad

Titel: Revurdering af kapitel 5 miljøgodkendelsen for Åhusevej 59,
7470 Karup

Dato for revurdering: 3. marts 2016

Bedriftens navn: Nedertorp ApS

CVR-nr: 35389946

CHR Nummer: 33715

Ejendomsnummer: 7910210053

Adresse: Åhusevej 59, 7470 Karup

Ejerlav Matrikelnummer

Torp Gde. Karup 1a

Høgild By, Karup 5ac

Høgild By, Karup 5o

Høgild By, Karup 11c

Bedriftens ejer: Nedertorp ApS

Kontaktperson: Heinz Lieder, Åhusevej 59, 7470 Karup

tlf.: 97 45 60 25 mobil: 20 44 07 39

Konsulent: Jens Elvstrøm, Søhøjlandets Regnskabskontor. Tlf.: 87 98 16 89
mail: JE@shlrk.dk

Viborg 3. marts 2016

Claus Pedersen
Miljøsagsbehandler
Viborg Kommune
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE

Ejendommen er en del af en samlet produktion som omfatter Åhusevej 59, 7470 Karup og Åhusevej 13, 7470 Karup.

Produktionen startede op i 1995, og ejendommen blev godkendt første gang i 2003, fordi der kom nye regler for godkendelsespligt. Da dyreholdets størrelse ikke blev ændret i forbindelse med godkendelsen, skulle der ikke foretages VVM-screening. Afgørelsen blev imidlertid erklæret ugyldig af miljøklagenævnet. Sagen blev startet igen, og den 20. december 2006 meddelte Karup Kommune miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 til ejendommen Åhusevej 59, 7470 Karup.

Ejendommen blev oprindeligt godkendt til 569.800 slagtekyllinger svarende til 247 dyreenheder (D)E med daværende omregningsfaktor plus 2 ammekøer til 2 DE. I marts 2011 gav Viborg Kommune tilsagn om et øget dyrehold på 963.300 slagtekyllinger stadig svarende til 247 DE, men pga. velfærdskrav udnyttedes tilladelsen ikke fuldt ud. I forbindelse med revurderingen har ejer ønsket 907.920 slagtekyllinger svarende til 301 DE.

Viborg kommune vurderer, at det nuværende lovlige dyrehold er:

- 907.920 slagtekyllinger – 35 dage.
- 2 ammekøer med opdræt

Med nugældende omregningsfaktor pr. 1/8 – 2014 svarer ovenstående til 302,64 dyreenheder for slagtekyllingerne og 1,25 dyreenheder for kødkvæget.

Der er ikke stillet særlige vilkår for kødkvægsproduktionen, da produktionen på grund af dens størrelse anses for uvæsentlig for godkendelsen.

EU lovgivning

Husdyrbruget er en IE-virksomhed (dvs. de landbrug, der betegnes § 12 stk. 1 nr. 1-3 i husdyrloven) og er omfattet af lovgivningen i Industrial Emissions Direktivet. Direktivet stiller krav ved ophør af driften (se afsnit 8. ophør) og ved vilkårsoverskridelse, se nedenfor:

Bek. nr. 44/2016 § 24: ”Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes”.

Revurdering

Godkendelser meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år revurderes og om nødvendigt ajourføres i henhold til den teknologiske udvikling. Dog skal Kommunalbestyrelsen foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 40, stk. 1).

På baggrund af et oplæg fra Viborg Kommune har ejendommen den 9. september 2014 fremsendt en fiktiv IT-ansøgning (nr. 69068) som grundlag for revurderingen. I forbindelse med høring af udkastet (forvarsel af påbud) har kommunen besluttet at anvende en ny fiktiv ansøgning (81828), fordi Miljøstyrelsen i mellemtiden har ændret på normen for ammoniakemission .

Viborg Kommune skal i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen sikre, at kravet om BAT (Bedst Tilgængelig Teknologi) er opfyldt samt sikre, at uheld forebygges.

Nærværende reviderede miljøgodkendelse er en sammenskrivning af den tidligere miljøgodkendelse fra 2006 og nye vilkår, som er tilføjet i forbindelse med revurderingen.

Vilkår skrevet med denne skrift (fed skrift) videreføres fra den tidligere miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 33 af 21. december 2005. Disse vilkår tillægges ikke ny retsbeskyttelse og kan ikke påklages. Vilkår, hvor der kun foretages sproglige eller redaktionelle ændringer, betragtes også som videreførte vilkår.

De nye vilkår meddeles efter Husdyrbrugsloven nr. 868 af 3. juli 2015, og meddeles som påbud efter § 39. Der tillægges ikke retsbeskyttelse på disse vilkår, men vilkårene kan påklages. Nye vilkår er skrevet med almindelige skrifttype.

Nogle vilkår/dele af vilkår i miljøgodkendelsen fra 2006 er blevet overflødige eller uaktuelle af anden grund og er således bortfaldet. Disse vilkår er skrevet med *kursiv*. Nærværende revurdering indeholder således samtlige vilkår, som gælder fremover.

Vilkårene og påbuddene skal efterleves fra den dato, hvor revurderingen af miljøgodkendelsen meddeles, medmindre der fremgår andet af vilkåret eller påbuddet.

For god ordens skyld gøres opmærksom på, at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og andre relevante bekendtgørelser selvfølgelig også skal overholdes. Vilkårene i revurderingen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end bekendtgørelserne.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune meddeler hermed revurderet miljøgodkendelse til slagtekyllingeproduktionen på ejendommen Åhusevej 59, 7470 Karup, på de vilkår og med de forudsætninger, der fremgår af nærværende reviderede miljøgodkendelse.

Viborg Kommune meddeler i forlængelse heraf påbud om vilkårsændringer i henhold til husdyrlovens §§ 39 og 41.

Revurderingen er foretaget efter bestemmelserne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelse og anden lovgivning.

De nye vilkår, der stilles til produktionen ved denne revurdering, stilles via påbud efter husdyrbrugsloven, hvorved disse ikke er retsbeskyttet. Dette medfører, at Viborg Kommune herefter til enhver tid kan revurdere miljøgodkendelsen, hvis dette skønnes nødvendigt og er i overensstemmelse med loven. Det kan eksempelvis ske på baggrund af, at det bliver økonomisk muligt at anvende ny forureningsbegrænsende teknologi, dvs. BAT, eller efter en årrække på op til 10 år. Næste regelmæssige revurdering skal foretages max. 10 år efter denne revurderings dato, dvs. i 2026. Dog skal revurdering desuden foretages i det omfang, det er nødvendigt for at opfylde EU-retlige krav, hvorved tidspunktet kan ændres. Da ejen-

dommen er et IE-landbrug, skal der foretages revurdering i forbindelse med nye BAT-krav. Tidspunktet er indsat under generelle vilkår.

1.3 RETSGRUNDLAGET

Revurdering af en kapitel 5 miljøgodkendelse foretages i henhold til § 103 i lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) og § 40 i bekendtgørelse nr. 44 af 11.01.2016 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

Af husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, fremgår, at påbud eller forbud mod fortsat drift skal meddeles, hvis

1. der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
2. forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
3. forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
4. væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
5. det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Et af de væsentligste formål med den regelmæssige revurdering er således, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelsehandling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, som kan medføre øget forurening.

Habitatforpligtelser.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser.

Godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau.

Godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau skal ikke lægges til grund i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT og Miljøstyrelsens undtagelsesbestemmelse i bekendtgørelsens Bilag 3, A 5.2.

Udbringningsarealer.

Det revurderede husdyrbrugs arealer, der er godkendt til udbringning af husdyrgødning fra et husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5, skal heller ikke vurderes efter habitatbekendtgørelsen. Da beskyttelsesniveauet i forhold til ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat heller ikke finder anvendelse, kan man ikke i en revurdering fastsætte nye påbud for arealer, medmindre betingelserne er opfyldt efter husdyrbrugslovens § 40, stk. 2.

1.4 IKKE- TEKNISK RESUMÉ

Produktionen startede op i 1995 og ejendommen blev godkendt første gang i 2003, men afgørelsen blev erklæret ugyldig af miljøklagenævnet. Efter afgørelse fra nævnet meddelte Karup Kommune den 20. december 2006 miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 til ejendommen Åhusevej 59, 7470 Karup.

Ejendommen er en del af en samlet produktion som omfatter Åhusevej 59 og Åhusevej 13, 7470 Karup.

Viborg kommune vurderer, at det nuværende lovlige dyrehold er:

- 907.920 slagtekyllinger på gennemsnitligt 35 dage.
- 2 ammekøer med opdræt

Med nugældende omregningsfaktor svarer ovenstående til 301 dyreenheder for slagtekyllingerne og ca. 1 dyreenhed for kødkvæget.

Driften af ejendommen er i hovedtrækkene beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2006. Placeringen samt situationsplan af ejendommen kan ses på Bilag 1.

Miljøpåvirkninger

Produktionen skal fortsat finde sted inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Lugt

Ejendommen ligger i det åbne land. Der er ca. 6.570 m til nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 1.600 m fra stalden. Der er ca. 750 m fra midten af stalden til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt.

Lugtberegningerne viser, at de maksimale geneafstande, der gælder for nyetablering af dyrehold, bliver overholdt for byzone, enkeltbolig og samlet bebyggelse.

Det vurderes derfor, at bedriften ikke medfører væsentlige lugtgener for omboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Det nærmeste internationale naturområde er habitatområde 40 Karup Å. Nærmeste ammoniakfølsomme naturtype er 7220 kildevæld som findes ca. 100 m fra ejendommen.

For ikke at påvirke området med ammoniak fra stalden bør totaldepositionen ikke overstige 0,4 kg N/ha pr. år. Den beregnede totaldeposition ligger på 3,1 kg N/ha/år i naturområdet.

I forbindelse med revurderingen bliver der indført afhentning af dybstrøelse af tredje mand fra stalden, hvilket nedsætter ammoniakdepositionen på naturområdet, og der stilles vilkår herom. Der er desuden etableret varmevekslere på begge stalde, hvilket yderligere nedsætter ammoniakdepositionen.

Ejendommen ligger ca. 1950 m nordvest for kategori 2 natur – hede. For ikke at påvirke området med ammoniak fra staldene bør totaldepositionen ikke være over 1 kg N/ha/år. Depositionen er af ejer oplyst at være 0,6 kg N/ha/år.

Da der er tale om en eksisterende bedrift, som ikke skal udvides, skal reduktionen til det maksimale ammoniakniveau ikke nødvendigvis opnås på nuværende tidspunkt. Dette kan ifølge lovgivningen vente, til staldene alligevel er udtjente og skal udskiftes. Der stilles vilkår om dette.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Vurdering af udbringningsarealernes bidrag med næringsstoffer til vandmiljø og grundvand indgår ikke i revurdering af en kapitel 5 godkendelse.

BAT

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænser for, hvad der maksimalt må udsendes af

ammoniak og fosfor for at kunne opfylde kravet om BAT (bedste tilgængelige teknik) for slagtekyllinge-
produktion.

Grænseværdien for ammoniak er beregnet til 10.804 kg NH₃-N. Ejendommens emission er 4.963 kg N.

Grænseværdien for fosfor er i Miljøstyrelsens vejledning sat til 5.096 kg P om året, og bedriften producerer 10.421 kg P i husdyrgødningen om året – dette betyder, at kravet ikke overholdes. Den manglende overholdelse af emissionsgrænseværdien skyldes imidlertid, at den nationale norm for fosforudskillelse blev ændret markant ved normændringen 2011/2012. Det betød, at udskillelsen gik fra 16,8 kg P pr. DE til 37,5 kg p pr. DE, og dermed er det ikke muligt at overholde vejledningens krav. Klagenævnet har derfor afgjort, at BAT-grænseværdien skal være lig med normen for foderets indhold af fosfor. Denne værdi overholder ejendommen.

Det vurderes, at husdyrbrugets BAT-redegørelse i øvrigt viser, at husdyrbruget lever op til gældende BAT-normer for slagtekyllingeproduktion.

Vilkår

Vilkårene i godkendelsen fra 2006 er gennemgået enkeltvis. En del af vilkårene er bibeholdt, og nogle få er ophævet, fordi kravene fra lovgivningens side er blevet indført i bekendtgørelser. Kravene i bekendtgørelserne gælder også for ejendommen, med mindre de er skærpet i miljøgodkendelsen, og de bliver ikke gentaget her. Desuden er der stillet enkelte nye vilkår.

1.5 OFFENTLIGHED

For at give offentligheden lejlighed til at udtale sig har Viborg Kommune foretaget offentlig annoncering, da man indledte revurderingen af miljøgodkendelsen for Åhusevej 59, 7470 Karup. Offentliggørelsen fandt sted den 10.04.2014 på Viborg Kommunes hjemmeside med frist på 4 uger til at fremsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Et udkast til revurderingen har været sendt i forvarsel hos ejer af ejendommen. Ejer har indsendt bemærkninger angående:

- Der er kommet nye normtal for husdyrgødningens indhold af kvælstof
- Lovligheden af et totaldepositions krav, da dette ikke fremgår af EU-regler
- Restlevetiden for stalde og inventar

Viborg Kommune kan på baggrund af bemærkningerne oplyse:

- Revurderingen færdiggøres med et nyt skema 81828, som medtager de nye beregninger
- Kravet om totaldeposition hidrører ikke direkte fra EU-regler, men stammer fra regeringens aftale om Grøn Vækst. Aftalen er bl.a. udmøntet i kravet i bekendtgørelse nr. 1280 fra 2013, og er videreført i den nugældende bek. nr. 44/2016.
- De nye oplysninger om restlevetid er blevet vurderet og indgår i denne revurdering.

1.6 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Revurdering af miljøgodkendelsen omfatter slagtekyllingeproduktionen på ejendommen
Åhusevej 59, 7470 Karup.

Til ejendommen er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 33715. Virksomheden har CVR nr. 35389946.

Ejendommen er en del af en samlet produktion som omfatter Åhusevej 59 og Åhusevej 13, 7470 Karup.

Viborg kommune vurderer, at det nuværende lovlige dyrehold er:

- 907.920 slagtekyllinger – 35 dage.
- 2 ammekøer med opdræt

For en grundigere beskrivelse af ejendommen henvises til den oprindelige husdyrgodkendelse.

1.7 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal anmeldes til Viborg Kommune, som afgør, om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøgodkendelse/ny miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til kommunen.

VILKÅR

Generelle vilkår, som videreføres/bibeholdes:

- 1. Hvis virksomhedens ejerforhold omkring ansvaret for virksomhedens miljøforhold ændres, skal dette meddeles Viborg Kommune.**
- 2. Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af vandløb eller grundvand, skal straks anmeldes til alarmcentralen. Tilsynsmyndigheden (Viborg Kommune) skal herefter underrettes hurtigst muligt.**

Der indsættes et nyt generelt vilkår, med hjemmel i § 40 i Bek. om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug:

- 3. Næste regelmæssige revurdering skal foretages i 2026, med mindre tidspunktet fremskyndes med baggrund i EU-retlige krav.**

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår, da det ikke længere er relevant:

Virksomheden må ikke foretage ændringer hverken bygnings- eller driftsmæssigt, der medfører forøget eller anden form for forurening, før ændringen er godkendt af Viborg Kommune.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone i det åbne land. Ejendommen ligger syd for landsbyen Resen og nord for Karup. Placering og situationsplan findes i bilag 1.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med revurderingen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Idet der er tale om et bestående landbrug, der ikke ændres, stilles der ikke vilkår om udformning og placering af staldbygninger.

Forholdet til bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v. er ikke relevant i forbindelse med en vurdering af, hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

2.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om en eksisterende virksomhed i drift. Der etableres ikke nye bygninger eller opbevarings plads til gødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er tale om en eksisterende miljøgodkendt virksomhed, som er i drift.

Landskabelige forhold er ikke relevant i forhold til en vurdering af, hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

3. HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det tilladte produktionsniveau er

- 907.920 slagtekyllinger – 35 dage.
- 2 ammekøer med opdræt

Med nugældende omregningsfaktor pr. 1/8 – 2014 svarer ovenstående til ca. 301 dyreenheder for slagtekyllingerne og ca. 1 dyreenhed for kødkvæget.

I Bilag 1 er vist en situationsplan for staldens placering.

Staldindretning

Der er ikke foretaget nybyggeri eller godkendelsespligtige ændringer af staldanlægget siden miljøgodkendelsen i 2006.

Staldsystemer.

Ejendommen har to staldtyper

- Slagtekyllinger - dybstrøelse
- Ammekøer – dybstrøelse/udegående

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvAm03	Ammeko 400-600 kg, Dybstr. (hele arealet)	Nudrift	2	1,25
		Ansøgt	2	1,25
FjSI03	Slagtekylling, Produktionstid 35 dage	Nudrift	907920	300,64
		Ansøgt	907920	300,64

Ejers BAT-redegørelse for staldsystemer

Valg af staldsystemer

Dybstrøelse er eneste staldtype til slagtekyllingeproduktion i Danmark. Driften er alt ind – alt ud, efterfulgt af en tomgangsperiode. For at tilgodese dyrenes velfærd er belægningen begrænset til max. 40 kg/m². Gulvet i hele stalden forsynes med strøelsesmateriale.

Som udgangspunkt skal BAT-niveauet for ammoniakfordampning svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse 7 af 8 af bedste tilgængelige teknik (BAT). Aktuelt findes en sådan vejledning for konventionel produktion af slagtekyllinger (Miljøstyrelsen maj 2011).

Fravalg af staldsystem

Der er lavet følgende betragtning vedrørende anvendelse af BAT byggeblade i revurderingen. Der findes til dato to BAT byggeblade der vedrører fjerkræproduktion. Det drejer sig om systemer til tørring af gødningen, for derved at nedsætte ammoniakfordampningen.

1. Fjerkræ - Æglæggere, skrabeægsstald: Gr. nr.: 105. 02-51
2. Fjerkræ - Æglæggere, burægsstald: Gr. nr.: 105.02 - 52

Det er en forudsætning for systemerne, at stalden har gødningsbånd eller gødningskælder. I den ansøgte produktion går dyrene på dybstrøelse, og forudsætningen for etablering af gødningstørring anlæg er således ikke til stede. På den baggrund er gødningstørring fravalgt i denne ansøgning.

Fravalg af luftvaskere:

Der findes BAT byggeblade ang. luftvaskere. Disse er afprøvet og testet i svinestalde. Der er afprøvet en prototype luftrenser til fjerkræproduktion (Marts 2008) Se www.MST.dk. Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllingestald over en periode på et hold kyllinger (35 dage).

Denne luftrenser har ikke opnået VERA-godkendelse, hvorfor den ikke er medtaget i denne produktion.

Den ansøgte produktion har i gennemsnitlig 8-9 hold pr. år. Slagtealder fastsættes af slagteriet. Der kan således forventes de samme problemer med tilstopning af luftrenseren, som det var tilfældet i afprøvningen. Dette gør at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende. På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning, da det ikke kan anbefales at

opsætte en prototype luftvasker, med udokumenteret driftsstabilitet og mulighed for rengøring.

Fravalg af biologisk luftrensning:

Der er ingen BAT-byggeblade med biologisk luftrensning. Der er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med holddrift, hvor staldene står tomme i perioder.

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for de næste 25 år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vilkårene om dyreholdets størrelse bibeholdes, dog tilpasset tilladelsen til ændring af 2. marts 2011.

Ejendommen skal ved udvidelse af bedriften ansøge Viborg Kommune om tilladelse.

Ejendommen skal til enhver tid overholde gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, og derfor udgår vilkåret desangående.

Det vurderes, at BAT med hensyn til staldsystemer er den for tiden anvendte type.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres det dyrehold, som er tilladt iht. godkendelsen fra 2006 og ændringen fra 2011.

4. Godkendelsen omfatter en produktion på kalenderårs basis på maksimalt

- **907.920 slagtekyllinger – 35 dage**
- **2 ammekøer med opdræt**

Med nugældende omregningsfaktor pr. 1/8 – 2014 svarer ovenstående til 300,6 dyreenheder for slagtekyllingerne og 1,25 dyreenheder for kødkvæget. Der regnes med 2 kvier og en fedekalv.

- 5. Virksomheden skal drives, som det er beskrevet i ansøgningsmaterialet af d. 30. december 2002 suppleret med oplysninger givet i forbindelse med en gennemgang af ejendommen d. 17. september 2003, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse, medmindre vilkårene i denne godkendelse og senere afgørelser foreskriver andet.**

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår, da det ikke længere er relevant:

Indretning og drift af stalde samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

3.2 VENTILATION

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ingen krav til ventilationen. Eventuelle lugt, - støj- og støvgener behandles i afsnittene 5.2, 5.5 og 5.6.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke yderlige vilkår.

3.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejers BAT-redegørelse for fodring

(Slagtekyllinger, 35 dage): 3,33 kg foder pr. produceret slagtekylling (normtal) og 2,09 kg tilvækst pr. produceret slagtekylling (normtal). I henhold til Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler, planperioden 1. august 2014 til 31. juli 2015.

Der anvendes foder med et gennemsnitligt proteinindhold på 20,0 % (normtal). Total fosfor i foderet ligger under eller imellem 0,35-0,80 % i foderblandingen. Der indkøbes tilskudsfoder tilsat fytase, svarende til 520 FTU (fytaseunits) pr. kg tilskudsfoder.

Der anvendes fasefodring for at opfylde kyllingernes krav af næringsstoffer til tilvækst og reproduktion. Færdigfoder opbevares i lukkede siloer tilknyttet hver stald.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Foderoptimering af råprotein er et tiltag, som kan anvendes for at nedsætte fordampningen af ammoniak, fx hvis det kræves af hensyn til BAT.

Ved vurderingen af hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT tages der udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Miljøstyrelsen har udarbejdet grænseværdier for emissionen af ammoniak og for fosfor fra konventionel produktion af slagtekyllinger.

Beregning af den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi efter Miljøstyrelsens vejledning af maj 2011 for eksisterende stalde fremgår af følgende tabel:

Parameter	Dyreart	Antal årstyr	Standard kg N/P	I alt	
NH₃	Slagtekyllinger	907.920	11,9 kg NH ₃ /1000	10.804 kg	
		301 DE	producerede slagtekyllinger		
Fosfor	Slagtekyllinger	907.920	16,64 kg P/ DE	5.042	} 5.096 kg
		(DE=303)	0,06 kg P/1000 dyr	54,48	

Der er anvendt den DE-beregning mht. fosfor, som svarer til beregningen af grænseværdierne i Miljøstyrelsens vejledning.

Der er endvidere medregnet 0,06 kg P/1000 dyr for tilførsel af P fra dybstrøelse jf. Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdi for slagtekyllinger.

Ammekvæget er udegående hele året rundt og bidrager ikke til BAT-kravet.

Den samlede N-emission fra anlægget er i IT-skemaet 81828 beregnet til 4.963 kg NH₃/år. Derved udleder ejendommen mindre NH₃ end det tilladte, og det vejledende BAT-krav overholdes uden at anvende virkemidler.

Den samlede husdyrgødningsproduktion af P er i IT-skemaet 81828 beregnet til 10.421 kg P/år, og dermed udleder ejendommen mere end det vejledende fosforkrav.

Normen for fosforudskillelse for slagtekyllinger blev imidlertid ændret ved normændringen i 2011/2012. Dette skete på baggrund af ny viden vedrørende slagtekyllingernes aflejring i kroppen af fosfor. Dette betyder, at der udskilles 37,5 kg P pr. DE mod tidligere antaget 16,8 kg P pr. DE. Det er således ikke muligt for slagtekyllingeproduktioner at leve op til BAT standardvilkåret på 16,64 kg P pr. DE.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse fra 20.6.2012 (j.nr. NMK-135-00006) fastlagt, at BAT standard vilkåret vedrørende fosfor hos slagtekyllinger fremover i stedet skal forstås på baggrund af det bagvedliggende teknologiblad vedrørende fosforindholdet i slagtekyllingefoder fra 17.5.2011, således at BAT kravet skal fastsættes i forhold til fosforindholdet i foderet. Det betyder, at BAT kravet bliver den nugældende norm, som er 5,5 gram fosfor pr. kg foder. Ejendommen anvender denne norm i fodringen, og der stilles ikke vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår.

3.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejers BAT-redegørelse for energiforbrug:

Det opgivne, forventede forbrug af el på årsplan ligger på ca. 39.000 kWh.

Den største del af elforbruget i produktionen vil typisk gå til ventilationen.

Ventilationen er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning.

Der er valgt lavenergyløstofrør i staldene.

Det årlige forbrug af olie forventes at ligge på ca. 1.200 liter, idet der for nylig er installeret halmfyr og varmeveksler.

Halmforbrug: 1200 baller á 300 kg.

Ejers BAT-redegørelse for vandforbrug:

Ejendommen har egen vandboring.

Det opgivne, forventede forbrug af vand (drikkevand og vaskevand) på årsplan ligger på ca. 3.900 m³. Dertil kommer et vandforbrug på ca. 300 m³ til maskinvask og privatforbrug.

Der foretages jævnlig inspektion af drikkevandsinstallationer (minimum to gange om ugen) med henblik på reduktion af vandforbruget.

Ved rengøring af stalde mellem hver skift, i blødsættes disse før vask, dette mindsker vandforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at BAT med hensyn til vand- og energiforbrug er at arbejde på at optimere energieffektiviteten på anlægget. Det vil sige at sikre, at særligt energiforbrugende anlæg løbende kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Endvidere kan det betragtes som BAT at registrere vand- og energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter, samt vælge udstyr med fokus på vand- og energibesparende egenskaber.

Dette taget i betragtning, vurderer Viborg Kommune, at ejendommen lever op til kravet om anvendelse af BAT med hensyn til vand- og energiforbrug.

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til vand- og energiforbrug.

3.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og maskiner, i alt ca. 55 m³. Efter hvert hold rengøres staldene. Rengøringsvandet opsamles i 2 x 20 m³ opsamlingsbeholdere tilknyttet hver stald. Tagvand fra stalde ledes til jord.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udledning af spildevand reguleres gennem miljøbeskyttelsesloven.

Håndtering, vask og påfyldning af marksprøjte skal opfylde kravene i bekendtgørelse nr. 1752/2015 – "Vaskepladsbekendtgørelsen" samt de videreførte vilkår, som er en skærpselse af bekendtgørelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for spildevand:

6. **Vaskevand fra rengøring af stalde skal ledes til beholder, hvis størrelse er mindst 1 m³ pr 100 m² gulvareal.**
7. **Udvendig vask af marksprøjte skal foregå på befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder. Vaskevandet skal udsprede på mark.**

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår, da de står i eller er erstattet af skærpede vilkår i Vaskepladsbekendtgørelsen:

Indvendig rengøring af marksprøjte skal foregå i marken med rentvandstank eller på befæstet plads med afløb til opsamlingsbeholder. Ved påfyldning af vand på sprøjte skal det sikres, at der ikke kan ske tilbage-løb til vandforsyningsanlæg. Der må ikke opblandes sprøjtemidler i en afstand af 5 meter fra en vandboring.

3.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr:

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes efter behov – ca. en gang om ugen i sommerperioden og ca. en gang hver anden uge i vinterperioden. Opbevarings- og afhentningsplads for døde dyr fremgår af detaljehkplanen Bilag 5.

Fast affald:

Al fast affald opbevares i en container og afhentes efter behov.

Olie og kemikalieaffald:

Rengjorte dunke fra markkemikalier afleveres som fast affald.

Farligt affald, brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads. Kemikalier/kemikalieaffald er opbevaret i aflåst kemikalierum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsopbevaring og bortskaffelse fra ejendommen, og at de generelle regler i affaldsregulativet som hovedregel er tilstrækkelige til at regulere affaldshåndteringen på ejendommen.

Nogle af de gamle vilkår udgår, da de er en del af regulativet.

Døde dyr skal håndteres i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr (nr. 558/2011). Heri er også angivet afhentningstider.

I forbindelse med tilsyn på ejendommene skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for affald:

8. **Affald skal håndteres og bortskaffes efter de til enhver tid gældende affaldsregulativer Viborg Kommune.**
9. **Der må ikke foretages nedgravning af affald på virksomheden. Brugt afdækningsplast o. lign. skal indsamles og opbevares indendørs eller i umiddelbar nærhed af bygninger på en sådan måde, at det ikke blæser væk.**
10. **Udenoms arealer samt arealer under og omkring forderopbevaringsanlæg skal til enhver tid opretholde en god hygiejne, således der ikke opstår risiko for tilhold af rotter og andre skadedyr.**
11. **I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares i lukket container således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr, og der ikke opstår uhygiejniske forhold.**

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår:

Døde dyr og andet animalsk affald skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Døde dyr skal afhentes hurtigst muligt og senest efter 1 uge.

Spildolie og andet farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund, og uden mulighed for afløb til jord eller vandløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på virksomheden.

3.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Oplag af foder - og korn

Type	Dimensioner	Byggematerialer
Fodersilo	25 m ³	Glasfiber
Fodersilo	25 m ³	Glasfiber
Fodersilo	35 m ³	Glasfiber
Fodersilo	35 m ³	Glasfiber
Gastæt silo	5000 tdr.	Glasfiber

Oplag af olier og kemikalier

Type / alder	Over/underjordisk	Størrelse
Fyringsolie 1995	Underjordisk	4.000
Fyringsolie 1995	Underjordisk	4.000
Dieselolie 2002	Overjordisk	2.200
Dieselolie 1992	Overjordisk	1.200

Markkemikalier og drivolie opbevares i kemikalierum tæt på ildslukker og førstehjælpsudstyr. Ejeren har sprøjtecertifikat.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Olietanke skal anmeldes, placeres og sløjfes således, som det er beskrevet i olietankbekendtgørelsen nr. 1611/2015. Vilkåret om opbevaring udgår, da det er en del af denne bekendtgørelse.

Viborg Kommune vurderer, at råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

12. **Såfremt der anvendes flydende foderadditiver, der i koncentreret form må anses for miljøskadelige, skal disse opbevares overdækket på tæt gulv i rum uden gulv afløb.**
13. **Smøreolier, dieselolie og benzin skal opbevares i godkendte tanke og placeres hensigtsmæssigt, således spild som følge af påfyldning, påkørsel eller underminering undgås.**
14. **Medicin skal opbevares i aflåst skab eller på anden måde utilgængeligt for dyr og børn/uvedkommende.**
15. **Kemikalier skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden gulv afløb.**
16. **Påfyldning af dieselolie skal altid overvåges, således der hurtigt kan skrives ind ved spild og uheld.**

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår:

Kemikalier, der er klassificeret "giftige" eller "meget giftige" samt alle sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum. Kemikalier og sprøjtemidler må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende.

3.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er BAT at have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke-planlagte emissioner og hændelser. Viborg Kommune vurderer derfor, at udarbejdelse af en beredskabsplan for Åhusevej 59, 7470 Karup er et nødvendigt redskab til at minimere risikoen for uheld på bedriften.

Vilkår om beredskabsplan stilles med hjemmel i husdyrbrugslovens § 40 stk. 2 nr. 5:

- "hvis det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker."

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

17. **Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.**

Der stilles et nyt vilkår:

18. Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal være opdateret og fortælle, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal

være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanens indhold skal være forståelig og kendt af gårdens ansatte mfl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

4. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

4.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

4.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opbevares ikke flydende husdyrgødning på ejendommen.

4.3 FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I denne produktion opfedes kyllingerne på dybstrøelse udlagt direkte på gulv. Husdyrgødningen fjernes fra staldene efter hvert hold kyllinger, ca. 8 gange om året. 35 % af dybstrøelsen afhentes af 3. mand direkte fra husene ved udmugning. De 35 % oplagres ikke på gødningsplads eller i markstak på ejendommen og giver ikke anledning til ammoniakfordampning fra lager.

Resten opbevares i overdækket markstak.

Udbringningsteknologi: Bredspredning og nedmuldning på sort jord.

Ammekvæget er udegående i 12 måneder om året.

I nedenstående tabel er givet en oversigt over produktionen og modtagelsen af N, P og DE for den eksisterende drift. 65 % af husdyrgødningen fra bedriftens ejendom på Åhusevej 13 udbringes sammen med Åhusevej 59.

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	33225,00	10420,92	45,00	0,00	300,63
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	33225,00	10420,92	45,00	0,00	300,63

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at det er BAT, at håndtering af dybstrøelsen sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Kun dybstrøelse, der er kompostlignende og indeholder mindst 30 % tørstof må lægges i markstak inden udbringning. Kompoststak i marken skal følge husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om overdækning, afstande, periodelængde og indtegning på kort. I denne bekendtgørelse indgår nu generelt, at stak-

ken højst må ligge samme sted i 12 måneder og ikke samme sted igen før 5 år efter, hvorfor vilkåret herom udgår. Desuden er der i bekendtgørelsens § 14 krav om overdækning af markstak, så dette vilkår udgår også fra godkendelsen.

35 % af dybstrøelsen fjernes direkte fra husene i forbindelse med udmugning efter hvert hold dyr. Der er således ikke ammoniakfordampning fra oplagring udendørs fra denne delmængde. Det er indskrevet i skema 81828 således, at lagerandelen på ejendommen er 100 %, og heraf udbringes 35 % direkte fra staldene. Afhentning af dybstrøelse indgår som et virkemiddel til at nedbringe ammoniakfordampningen til naturen, og der stilles vilkår herom.

Ammekvæget bidrager ikke til den beregnede ammoniakemission, hvilket indgår som et virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen til naturen. Der stilles vilkår herom.

De nye vilkår stilles med baggrund i kravet om at anvende bedste tilgængelige teknik (BAT) med hjemmel i lovens § 40 stk. 2 nr. 4:

- Hvis væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stille følgende nye vilkår:

19. Ammekvæget skal være udegående i 12 måneder om året.
20. Mindst 35 % af dybstrøelsen skal afhentes af tredjemand direkte fra staldene.
21. Underskrevet Skema B1 for afsat husdyrgødning skal forevises kommunen i forbindelse med tilsyn.

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår:

Stakken må højst ligge samme sted i 12 måneder og ikke samme sted igen før 5 år efter.

Husdyrgødning, der opbevares i markstak, skal være overdækket med tætsluttende materiale. Overdækningen skal foretages umiddelbart efter udlægning af markstakken, men mindre udspredning finder sted same dag. Markstakken skal placeres efter de til enhver tid gældende regler.

4.4 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning.

5. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

5.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger fra it-skemaet (81828) viser, at der er en samlet emission fra stald og lager på 4.963 kg N pr. år. Det vejledende BAT-krav er overholdt, se afsnit 3.3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER

Det nærmeste internationale naturområde er habitatområde 40 - Karup Å. Nærmeste ammoniakfølsomme naturtype er "kilde og væld" nr. 7220, og området er derved kategoriseret som § 7 kategori 1 natur. Naturområdet findes ca. 100 m fra ejendommen.

For ikke at påvirke området negativt med ammoniak fra staldene, bør totaldepositionen iht. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 ikke overstige 0,2-0,7 kg N/ha pr. år, afhængigt af hvor mange andre husdyrbrug, der ligger i nærheden. Fra habitatområdet ligger der inden for ca. 1.000 meter, udover Åhusevej 59, én ejendom (Åhusevej 68) med husdyrbrug over 150 DE. I henhold til beregningsmetoden i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bør totaldepositionen fra kyllingeproduktionen derfor ikke være over 0,4 kg N/ha/år (se bilag 2).

Totaldepositionen fra stald og lager på habitatområdet bliver IT-skema 81828 beregnet til 3,1 kg N/ha pr. år.

Det nærmeste kategori 2 naturpunkt er hede som ligger ca. 1.950 km sydøst for anlægget. For ikke at påvirke kategori 2 naturarealerne med ammoniak fra stalden bør totaldepositionen ikke overstige 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes, at tiltag, der kan opfylde kravet til kategori 1 natur også vil opfylde kravet til kategori 2 natur.

Der indføres på nuværende tidspunkt et tiltag for at nedsætte ammoniakdepositionen på naturområdet: Afhentning af 35 % af dybstrøelsen direkte fra staldene. Herved spares omgivelserne for 628 kg N/år. Desuden påtænkes opsat varmevekslere, som vil kunne nedsætte ammoniakfordampningen med ca. 43%.

Da der er tale om en eksisterende bedrift, som ikke skal udvides, skal det optimale ammoniakniveau på 0,4 kg N/ha pr. år ikke nødvendigvis opnås på nuværende tidspunkt, men kan vente til staldene alligevel er udtjente og skal udskiftes iht. bek. 44 af 11.01.2016 bilag 3 stk. A litra 5 del 2.

Miljøstyrelsens Vejledning siger om tidspunktet:

"Såfremt et eller begge af nedenstående forhold taler for det, kan fristen forlænges i op til 30 år efter staldanlæggene er etableret:

- Hvis staldanlæggene forventes at have en betydelig produktionsmæssig værdi efter 15-20 år. Dette vil være gældende ved store staldanlæg af høj kvalitet og/eller hvor staldanlægget i høj grad er fleksibelt i forhold til anvendelsen. Hvis der derimod er tale om meget specialiserede staldanlæg, som er vanskelige at ombygge, taler det imod anvendelsen af en længere frist.
- Hvis der kun er ringe udsigt til fremkomsten af effektiv miljøteknologi, som kunne løse problemet."

Konsulenten har i Bilag 6 redegjort for, at det ikke vil være proportionalt at etablere luftrensning eller andre tiltag, der kan opfylde kravet på nuværende tidspunkt. Enten vil det kræve en så stor nedgang i

dyreholdet, at bedriften ikke kan fortsætte, eller omkostningerne vil andrage 477 kr/kg reduceret N, hvilket ligeledes ville lukke bedriften økonomisk.

Konsulentens redegørelse for staldenes restlevetid: *De to stalde er opført 1995, begge fuldmuret og isoleret. Kyllingeproduktion giver ikke anledning til stort slitage på råhuset. Der er tale om en "tør" produktion, hvor bygningerne altid er opvarmet. Der kan således forventes en levetid på råhuset tilsvarende andre opvarmede driftsbygninger. De blev i 2007-2008 udvalgt som teststalde for teknologiudvikling. Udvælgelsen skete delvis på baggrund af staldenes høje kvalitet og indbyrdes ensartethed. Forsigtigt sat er restlevetiden angivet til 35 år.*

Restlevetid inventar: Der er opsat nyt inventar i form af nyt foderanlæg ultimo 2015, og varmeanlægget er fornyet indenfor de seneste år, med opsætning af nyt stort halmfyr. Samlet er der bestilt og opsat inventar for 3,4 mill inden for de seneste år. Der er en forventet levetid på 20 år på inventaret.

I et nybyggeri er 50% af omkostningerne knyttet til selve råhuset og 50% til inventaret. Ud fra den præmis vil restløbetiden af kyllingeproduktionen være $(35+20)/2 = 27,5$ år, regnet fra indsendelse af ansøgers bemærkninger i 2015. Se også beskrivelsen i Bilag 7.

Det er Viborg Kommunes vurdering, på baggrund af ansøgers tekniske og økonomiske redegørelse, at der er en forventet høj produktionsmæssig værdi uden ændringer og investeringer i de kommende 27 år, samtidig med at der er ringe udsigt til fremkomsten af en effektiv og opnåelig miljøteknologi, som kan løse problemet og også være proportional. Derfor stilles en frist til år 2042 til at opfylde totaldepositionskravet. Kravet stilles som et nyt vilkår.

Det internationale naturområde samt kategori 2 natur er vist på bilag 2, og beregningerne er vist på bilag 3.

Der ligger ammoniakfølsom kategori 3 natur ca. 42 m vest for ejendommen. Lovgivningen stiller imidlertid ikke krav om beskyttelse af disse naturtyper i forbindelse med revurderingssager.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående og med hjemmel i bek. 44 af 11.01.2016 bilag 3 stilles et nyt vilkår for ammoniak og natur:

22. Ammoniakdepositionen fra staldene skal opfylde kravet om maximal totaldeposition på 0,4 kg NH₃ - N/ha pr. år på det nærmeste punkt af habitatområde 40, Karup Å ved naturtype 7220 kilde og væld (se bilag 2), senest i år 2042.

5.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtkilder vil primært være håndtering af husdyrgødningen i forbindelse med staldene. Dvs. lugt udsendes ved den løbende ventilation og transport af gødning.

I forbindelse med udbringning af gødning kan der opstå lugt, men herudover forventes der ikke at forekomme væsentlige lugtgener fra udbringningen.

I IT-ansøgningsystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberegningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. I tabellen her er vist de beregnede geneafstande fra IT-ansøgning nr. 81828.

Område	Beregnings model	Samlet korrigeret	Faktiske afstand
Eksisterende eller fremtidig byzone	Ny	629 m	6.570 m
Samlet bebyggelse	Ny	474 m	1.600 m
Enkelt bolig	Ny	177 m	750m

Ejendommen ligger i det åbne land. Der er 6.570 m til nærmeste byzone, som er byen Haderup. Nærmeste samlet bebyggelse er Fårbæk som ligger ca. 1.600m nordvest fra stalden. Der er ca. 750 m fra midten af stalden til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt (Åhusevej 64, 7470 Karup.) Lugtberegningerne viser, at de maksimale geneafstande, der gælder for nyetablering af dyrehold, bliver overholdt for både byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Der er som udgangspunkt ikke hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at bestemme, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i bilag 3 og 4 skal gælde ved revurdering af en godkendelse, og således skal lugtkravene heller ikke overholdes. Ved en eventuel senere godkendelsespligtig udvidelse vil grænserne imidlertid skulle overholdes.

Revurderingens hovedformål er at sikre, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Viborg Kommune vurderer, at da lugtgenegrænserne overholdes, og kommunen samtidig ikke har modtaget klager over lugt, skal der ikke stilles nye vilkår om lugt.

Det vurderes desuden, at udbringning og opbevaring af husdyrgødning ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener, hvis reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for lugt:

- 23. Landbrugets drift skal indrettes så der ikke opstår lugt- eller støvgener, der af tilsynsmyndigheden anses for væsentlige. Såfremt der opstår lugtgener, skal bedriften træffe foranstaltninger, der effektivt fjerner disse gener.**
- 24. Enhver håndtering af husdyrgødning skal ske under størst mulig hensyntagen til omkringboende.**

5.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er aftale med et godkendt firma om rotte- og skadedyrsbekæmpelse. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Virksomheden vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr såsom rotter, som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, der skal bekæmpes effektivt. Rottebekæmpelse er i forvejen reguleret ved bekendtgørelse nr. 1904/2015.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for fluer og skadedyr:

25. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Skadedyrsguiden, Aarhus Universitet: fx <http://www.dpil.dk>.

26. Ved placering af dybstrøelse i markstak skal evt. fluegener forebygges.

5.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Transporter til og fra ejendommen sker via Åhusevej.

Vare	Type	Tidspunkt	Antal/år
Kyllinger til ejendommen	Lastbil	Alle dage	8
Kyllinger fra ejendommen	Lastbil	Alle dage	100
Døde dyr	Lastbil	Hverdage	32
Foder	Lastbil	Alle dage	80
Brændstof/diesel	Lastbil	Hverdage	5
Husdyrgødning	Traktor/Lastbil	Hverdage	32
Affald	Lastbil	Hverdage	10
Samlet antal transport			267

Hovedparten af transporten til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af dyr, samt transport af husdyrgødning sker fortrinsvis i dagtimerne, men kan forekomme på alle tider af døgnet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg kommune betragter det som BAT at tilrettelægge transporter, så de medfører mindst mulige gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til transport.

5.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De væsentligste stationære støjkloder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg og indblæsning af foder. Ventilationsbehovet er meget afhængigt af udendørstemperatur og kyllingernes vægt. Indblæsning af foder sker ca. 70 minutter pr. levering.

De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af korn og foderstoffer. Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved forårs- og efterårsarbejde i marken).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter alle støjkloder fra virksomheden, dog kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjgrænserne i miljøgodkendelsen er fastlagt ud fra Miljøstyrelsens vejledninger om ekstern støj nr. 5 og 6 fra 1984. Støjgrænserne er anbefalet for virksomheder herunder husdyrhold i det åbne land overfor nabobeboelser.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for støj fra anlægget og maskiner:

27. **Virksomhedens samlede støjemission, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau målt i dB(A), må i intet punkt ved enkeltboliger overskride følgende værdier:**

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
	Mandag - fredag Kl. 06.00 - 18.00 Lørdag Kl. 06.00 - 14.00	Mandag - fredag Kl. 18.00 - 22.00 Lørdag Kl. 14.00 - 22.00 Søn - og helligdage Kl. 06.00 - 22.00	Alle dage Kl. 22.00 - 06.00
Områder for blandet bolig og erhvervsbebyggelse	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling/beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

- For dagperioden, kl. 06.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 8 timer.
- For aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 1 time.
- For natperioden, kl. 22.00 – 06.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på ½ time.
- Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A)

Kontrol af støjgrænser, se bilag 4.

28. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

5.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener. Det er BAT, at alle aktiviteter på bedriften planlægges herunder også levering og udkørsel således, omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er ikke krav om målinger eller logbog i forhold til støv. Endvidere findes ikke grænseværdier for støvgener, så derfor må en evt. begrænsning bero på en objektiv observation.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for støv fra anlæg og maskiner:

29. I forbindelse med markarbejde, der kræver kørsel ad offentlig vej, hvor jord slæbes ud på vejen, skal dette fjernes hurtigst muligt og senest samme dag.

5.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Facaderne på staldene er ikke oplyst. Der er ingen lysplader i taget. Der er opsat lamper ved

indgange til staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at lys fra bedriften ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for trafikken.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår for lys på ejendommen.

6. PÅVIRKNING FRA AREALERNE

6.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejers BAT redegørelse for udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødningen fjernes fra staldene efter hvert hold kyllinger, ca. 8 gange om året. 35 % af dybstrøelsen køres direkte ud og afhentes af tredjemand. Resten opbevares i overdækket markstak.

Udbringningsteknologi: Bredspredning og nedmuldning på sort jord.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften skal overholde reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen om tilstrækkeligt harmoniareal til at udbringe husdyrgødningen på. Bedriften på ca. 302 DE (beregnet efter d. 1. august 2014) skal normalt bruge mindst 216 ha. Det nødvendige harmoniareal vil ændres løbende med eventuelle udsving i dyreholdets størrelse. Harmoniarealet for bedriften kan ses i gødningsregnskaberne.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en række sager i 2012 afgjort, at godkendelsesbekendtgørelsen ikke giver hjemmel til at stille krav om opfyldelse af det særlige beskyttelsesniveau i bilag 3 og 4 angående blandt andet nitratudvaskning og fosforudledning fra markerne i forbindelse med revurderinger. Arealerne skal heller ikke vurderes efter habitatbekendtgørelsen. Derfor kan man som hovedregel ikke i en revurdering fastsætte nye vilkår for arealer.

Ved fremtidige godkendelsespligtige ændringer af produktionen på Åhusevej 59, 7470 Karup vil husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau blive gjort gældende.

Godkendelsen for Åhusevej 59 fra 2006 indeholder tre vilkår for de arealer, der indgik i godkendelsen i 2006. Vilkårene angår, at udvaskningen af næringsstoffer ikke må forøges, samt at fosforoverskuddet fra mængden af udbragt husdyrgødning fratrukket den mængde fosfor, der optages i afgrøderne, maksimalt må være 5 kg/ha.

Med husdyrbrugloven blev der indført nye beregningsmetoder og andre vurderinger af det nødvendige beskyttelsesniveau overfor fosfor.

Viborg Kommune vurderer, at kravene til udbringningsarealerne i miljøgodkendelsen fra 2006 ikke er operationelle i forbindelse med tilsyn. Det er således ikke præciseret, hvilke arealer der er knyttet til vilkåret. De nuværende ejede og forpagtede udbringningsarealer kan være anderledes, end dengang godkendelsen blev givet. Desuden er beregningsmetoder og normer blevet ændret i forhold til de, der var gældende på godkendelsestidspunktet, så det er ikke klart, hvilket niveau for fosforoverskud, der skal overholdes med de nuværende beregninger.

Som følge heraf vurderer Viborg Kommune, at de pågældende vilkår om maksimalt fosforoverskud og om udvaskning ikke længere er tidssvarende, da de ikke vil kunne håndhæves. En revurdering skal "ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling" (fra § 40 stk. 1 i godkendelsesbekendtgørelsen), og det vurderes, at vilkårene bør udgå.

Vilkåret om at foretage næringsstofferegninger bibeholdes, da det giver mulighed for, at tilsynsmyndigheden og landbruget kan aftale beregningsmetode og omfang fra gang til gang, dersom det skønnes at give relevante oplysninger. Det betyder, at der til alle tider vil være en mulig beregningsmetode.

Viborg Kommune vurderer, at det er BAT, at udbringning af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

VILKÅR

Baseret på ovenstående videreføres følgende vilkår:

- 30. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der fremvises næringsstofferegninger, der dokumenterer omfanget af næringsstofftabene/balancer. Valg af beregningsmetode og omfang af beregningen aftales på forhånd i hvert enkelt tilfælde.**

Følgende vilkår fra miljøgodkendelsen 2006 udgår:

På alle ejede og forpagtede arealer må det årlige P-overskud maksimalt være 5 kg/ha.

Anvendelse af husdyrgødningen må ikke ændres væsentligt set i forhold til det oplyst i det supplerende ansøgningsmateriale fra juni 2006. Ændringer, der bevirker en væsentlig forøget udvaskning/tab af næringsstoffer, skal forinden screenes og evt. godkendes af de relevante tilsynsmyndigheder.

7. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd. Under de enkelte afsnit 1-6 er der foretaget en vurdering i forhold til BAT.

I dette afsnit 7 foretages en vurdering af forhold, der ikke er behandlet i de tidligere afsnit, dvs. angående management af husdyrholdet.

Ejers BAT redegørelse for management.

- I denne produktion opfedes kyllingerne på dybstrøelse udlagt direkte på gulv. Strøelsen og gødningen fjernes efter hver rotation.
- Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne i bekendtgørelse af lov om hold af slagtekyllinger (Bek. nr. 468 af 15/05-2014).
- Foder, vand og klima i stald kontrolleres mindst en gang daglig.
- Kyllingerne vejes med jævne mellemrum for at sikre, at tilvæksten hos dyrene udvikler sig tilfredsstillende.
- Anlæggets drift kontrolleres ugentlig, der opgøres produktionsdata.
- I forbindelse med holdskifte kontrolleres anlæg og inventar samt bygninger indvendig og udvendig.

Fravalg af staldteknikker er beskrevet under afsnit 3.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik tages udgangspunkt i definitionen i § 14 i godkendelsesbekendtgørelsen nr. 44 af 11.01.2016:

§ 14. Kommunalbestyrelsen skal ved fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik i forbindelse med godkendelse eller revurdering af husdyrbrug anvende BAT-standardvilkårene og tage særligt hensyn til følgende kriterier:

- 1) Anvendelse af teknologi, der resulterer i mindst muligt affald.
- 2) Anvendelse af mindre farlige stoffer.
- 3) Fremme af teknikker til nyttiggørelse og genanvendelse af stoffer, der produceres og forbruges i processen, og affald, hvor det er hensigtsmæssigt.
- 4) Sammenlignelige processer, indretninger eller driftsmetoder, som er gennemprøvet med et tilfredsstillende resultat i industriel målestok.
- 5) Teknologiske fremskridt og udviklingen i den videnskabelige viden.
- 6) De pågældende emissioners art, virkninger og omfang.
- 7) Datoerne for nye eller bestående anlægs ibrugtagning.
- 8) Den tid, der er nødvendig for indførelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 9) Forbruget og arten af råstoffer, herunder vand, der forbruges i processen, og energieffektiviteten.
- 10) Behovet for at forhindre eller begrænse emissionernes samlede påvirkning af miljøet til et minimum.

- 11) Behovet for at forhindre uheld og begrænse følgerne heraf for miljøet.
- 12) Informationer, som offentliggøres af offentlige internationale organisationer, herunder BAT-referencedokumenter, i det omfang disse er relevante for den pågældende type af husdyrbrug.

Referencedokumenter for BAT er ikke udgivet på nuværende tidspunkt.

Viborg Kommune vurderer, på baggrund af oplysningerne i den modtagne BAT-rapport samt tilsynsrapporten af 14.10.2008 og de beskrevne vilkår, at bedriften lever op til det BAT niveau, som herved fastlægges for denne bedrift. Der stilles vilkår om beredskabsplan og bl.a. om dokumentation af produktionen.

Ved vurderingen af, hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT vil man desuden tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT-kravet for ammoniak, beregnet som maksimal emissionsgrænseværdi, er 10.804 kg N/år. Den samlede emission fra produktionen er i den fiktive IT-ansøgning 81828 version 1 beregnet til 4.963 kg N/år. Det vejledende BAT-krav er således overholdt.

BAT-kravet for fosfor, beregnet som maksimal emissionsgrænseværdi, er 5.042 kg P/år. Den beregnede udledning af fosfor er 10.421 kg P/år. Det vejledende BAT-krav er således ikke overholdt. Som redegjort for i afsnit 3.3 er det ikke muligt for ejendommen af overholde den vejledende grænseværdi, og Viborg Kommune sætter i stedet BAT-kravet til at være normfodringen, iht. Klagenævnsafgørelse. Da normfodringen anvendes, bliver BAT-kravet overholdt.

Da ejendommen desuden har indført tiltag til nedsættelse af ammoniakfordampningen ved at få fjernet husdyrgødning direkte fra stalden, vurderer Viborg Kommune samlet set, at Åhusevej 59, 7470 Karup lever op til kravene i § 14 om BAT.

VILKÅR

Følgende vilkår fra godkendelsen i 2006 bibeholdes:

- 31. Bedriften skal mindst én gang om året undersøge muligheden for at indføre en renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.**

8. HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejers BAT-redegørelse:

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødning og foderrester blive fjernet, og blive tilført harmoniareal eller leveret til gødningsaftager. Stalde vil blive rengjort og desinficeret. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Viborg Kommune. Restindholdet i olietank fjernes og tanke renses. Overjordiske tanke fjernes medens nedgravede olieanlæg afblændes eller fjernes.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at tiltag såsom rengøring af stalde er nødvendige for at undgå forureningsfare og for at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Viborg Kommune vurderer derfor, at der skal stilles et nyt vilkår for at undgå forureningsfare ved ophør. Vilkåret stilles med hjemmel i § 40 stk. 2 nr. 2:

- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.

Der gøres desuden opmærksom på, at der fra 7. januar 2013 er kommet nye krav i forbindelse med dyreholdets ophør (§ 43 i godkendelsesbekendtgørelsen nr. 44 af 11.01.2016):

”§ 43. Ved ophør af aktiviteter, der er omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, finder kapitel 4 b i jordforureningsloven anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

- 1) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at alle aktiviteter på husdyrbruget ophører,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 33, stk. 3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest fire uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om jordforurening. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.«

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende nye vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

32. I tilfælde af produktionsophør skal stalde og anlæg for opbevaring af husdyrgødning, foder og kemikalier tømmes og rengøres.

9. EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de eksisterende vilkår om egenkontrol og driftsjournal er tilstrækkelige til at sikre korrekt drift af anlægget. Kommunen kan desuden anvende driftsjournalen sammen med revurderingens øvrige driftsvilkår til at kontrollere vilkårenes overholdelse i forbindelse med tilsyn.

Egenkontrollvilkåret om registrering af markmøddinger supplerer kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår til egenkontrol:

33. Virksomheden skal løbende føre journal over:

- **Opgørelse over årlig slagtekyllingeproduktion**
- **Rengøring af stalde og ventilationsanlæg, bl.a. hvem der har ansvaret for rengøringen, den pågældende dato.**
- **Uheld, der medfører forurening af jord, vandløb og lign..**

Selvforanstaltet egenkontrolprogram der dækker ovenstående punkter kan erstatte de nævnte registreringer.

Journalen/egenkontrolprogrammet skal opbevares på virksomheden i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndigheden i forbindelse med tilsyn.

34. Der skal løbende laves registreringer over placering af markmøddinger. Registreringen skal angive dato for udkørsel, udspreddning samt kortskitse over markmøddingernes placering. Registreringerne skal gemmes i mindst 5 år og skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden Viborg Kommune.

10.SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbrugets revurderede miljøgodkendelse er blevet ajourført i lyset af den teknologiske udvikling, og at driften på ejendommen kan videreføres under overholdelse af de samlede vilkår.

11. GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovbekendtgørelsen § 12, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne revurdering og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Den revurderede godkendelse (dvs. de nye vilkår, der stilles som påbud efter § 39) kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ejer, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives elektronisk og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune således:

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, ty-

pisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 9. marts 2016, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Viborg Kommune i hænde senest 6. april 2016.

Såfremt der indkommer en klage, og Viborg Kommune ønsker at fastholde sin afgørelse om godkendelse, skal kommunen senest 3 uger efter klagefristens udløb fremsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af sagens akter samt en udtalelse fra kommunen med sine bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Samtidig med fremsendelse af klagen sender kommunen kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Ejer vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Eventuel klage har opsættende virkning ifølge husdyrlovens § 80, dvs. de nye vilkår er ikke gældende, før klagen er færdigbehandlet, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

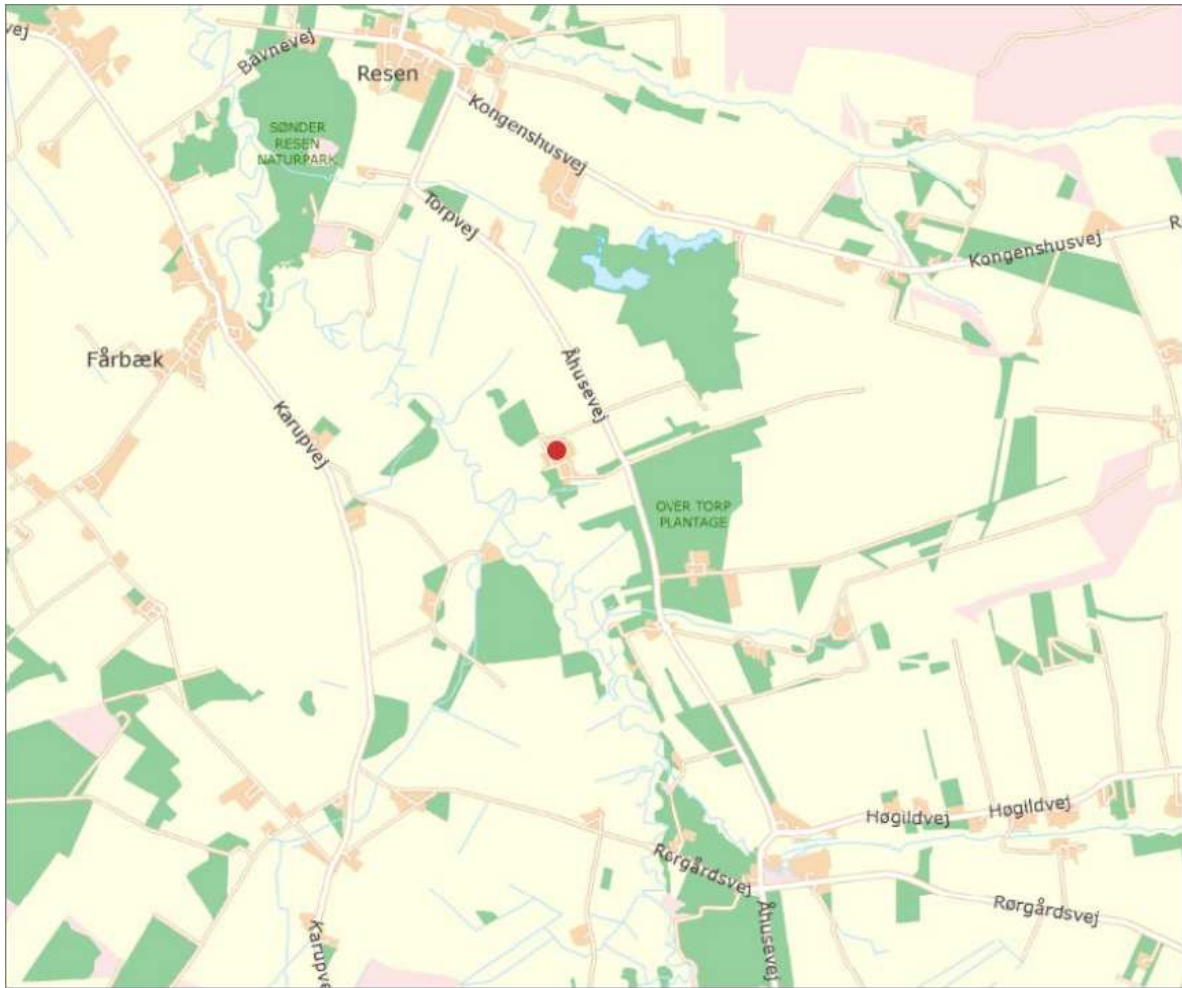
11.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af revurderingen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8900 Randers SV (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

12. BILAG

Bilag 1. Placering og situationsplan

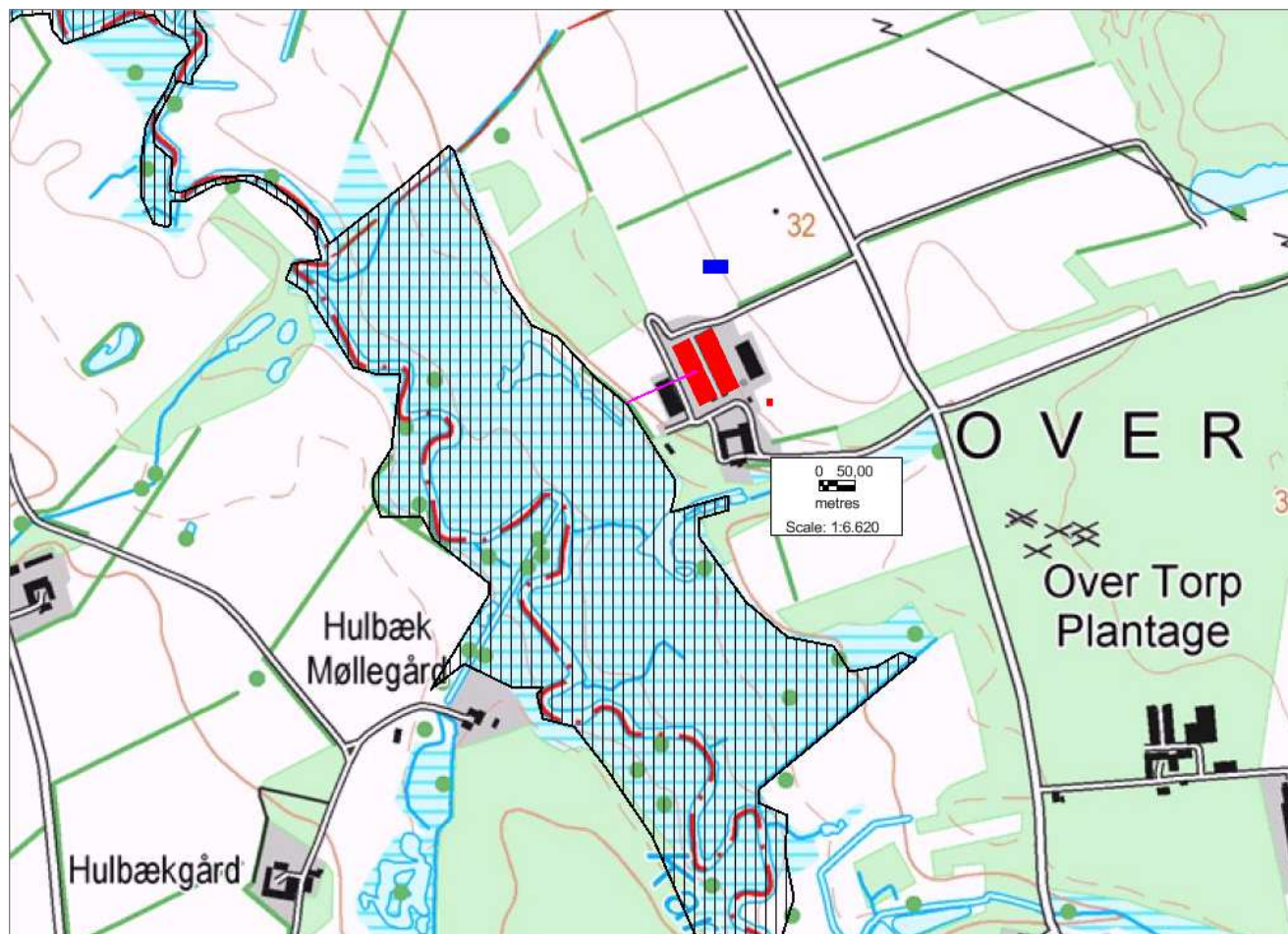
Åhusevej 59, 7470 Karup

A	B	C	D
Markstak	Opbevaring	Stald	Beboelse

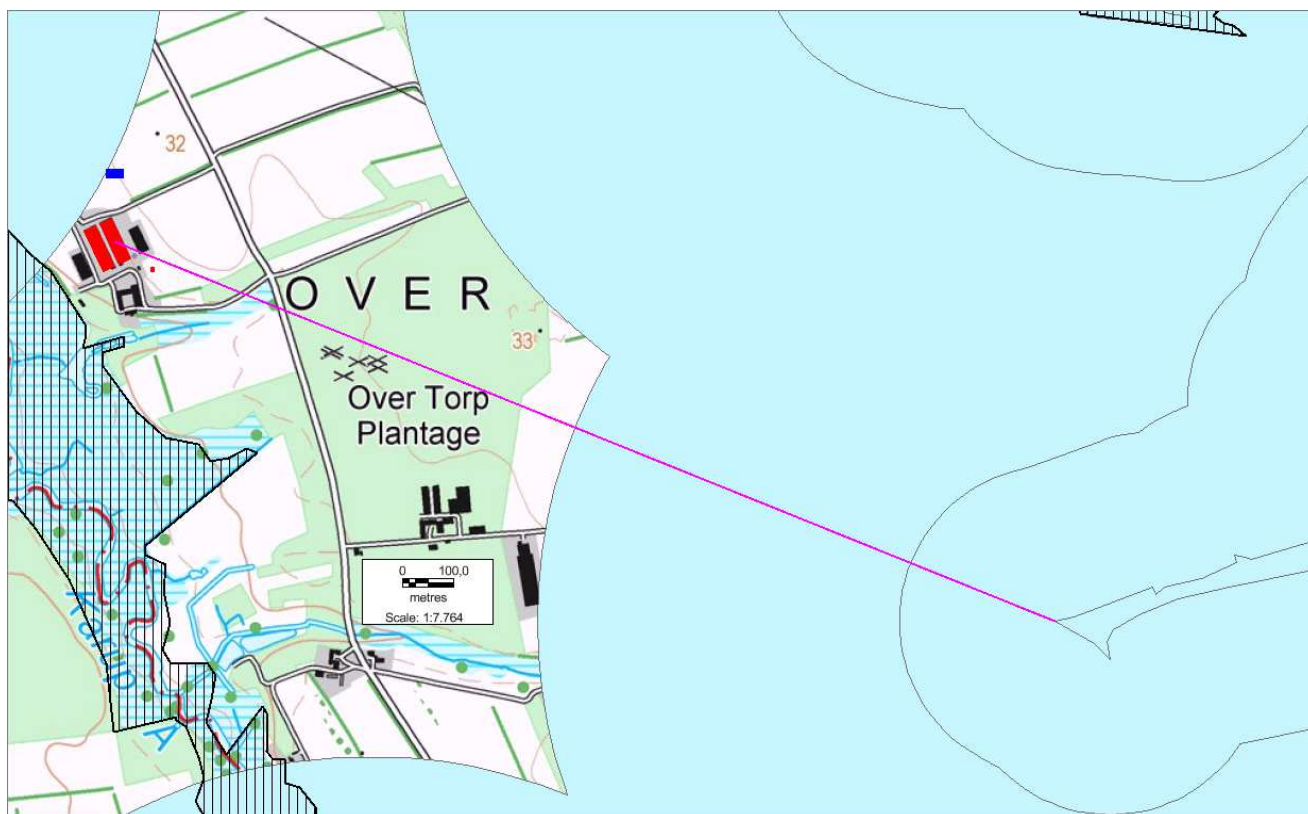
Bilag 2. Kategori 1 og 2 natur.

Naturpunkter – NH3 dep. beregning i skema 81828.

Her vises det relevante naturpunkt, som skemaet har beregnet deposition for. Det er det nærmeste kategori 1 punkt, dvs. i habitatområde 40 Karup Å. Nærmeste ammoniakfølsomme naturtype er 7220 kilder og væld ca. 100 m fra ejendommen.

Naturtyperne er defineret i Naturstyrelsens kortlægning af udpegningsgrundlaget for Natura-2000 planlægningen: <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis-nst>

Det nærmeste kategori 2 naturpunkt, som ikke samtidig ligger i et habitatområde, er heden som ligger ca. 1.950 meter sydøst for anlægget.

Bilag 3. Ammoniak depositionskrav

	Kategori 1 Ammoniakfølsom natur type i Na- tura 2000	Beregnet totaldep. til Kat. 1	Kategori 2	Beregnet totaldep. til Kat. 2	Dep. krav overholdt
Totaldepositionskrav Kg N/ha/år	0,4		1,0		
Afstand fra stald	100 m	3,1 kg NH ₃ - N/ha/år	1.950 m	Ikke nød- vendigt	Nej

Bilag 4. Kontrol af støjgrænser

Kontrol af støjgrænser

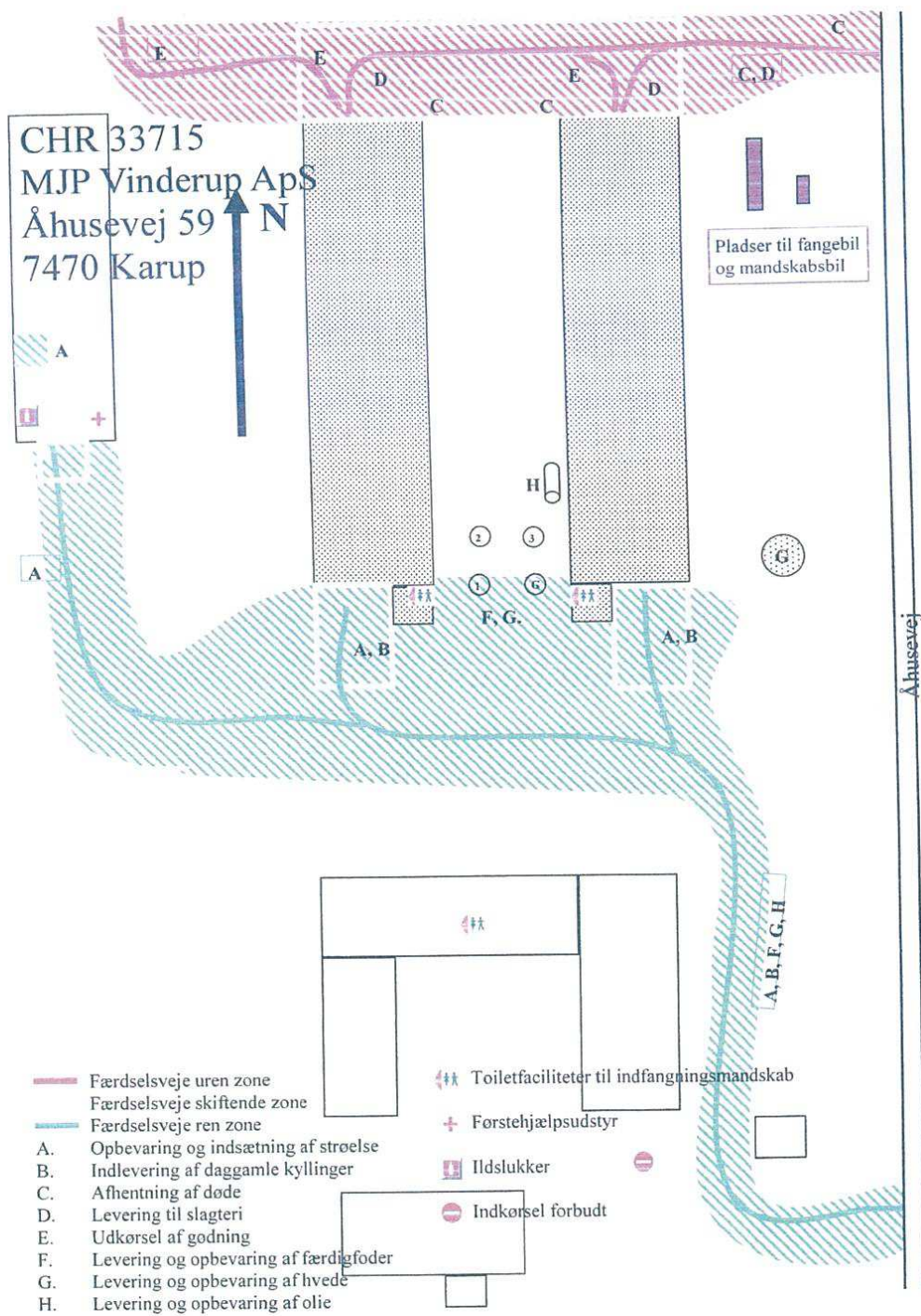
Tilsynsmyndigheden kan stille krav om, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at de stillede støjkraav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at dette er nødvendigt. Dette kan dog maksimalt kræves én gang årligt, med mindre der er tale om en overskridelse af støjgrænse.

Målingerne/beregningerne skal foretages, når virksomhedens støjemission er maksimal under normale driftsforhold og foretages i overensstemmelse med de retningslinier, der er opstillet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6 fra 1984 om eksterne støj fra virksomheder og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra 1993 om beregning af støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK, SWEDAC eller lign. Eller en person, der er certificeret af Delta til at udføre disse målinger.

Såfremt målingerne/beregningerne viser, at grænseværdierne overskrides, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og ved fornyede målinger/beregninger dokumentere, at grænseværdierne overholdes.

Bilag 5. Detaljeplan

Bilag 6. Redegørelse for muligheder for at opfylde depositionskravet

I forbindelse med revision af Normtallene for husdyrgødning den 1/8 -2014 blev stald emissionen fra slagtekyllinger ændret fra 20 % til 7%. Denne ændring er ikke implementeret i Husdyrgodkendelse.dk endnu. Der kan dog godt laves en senarie beregning der viser effekten af ændringen på ammoniakafsætningen på natura 2000 området.

Standart beregning med stald emission 20% og oplag af dybstrøelse ved stalden: 3,6 kg nh₃/ha

7 % stalddtab og oplag af husdyrgødning min 700 m afstand fra naturpunkter. 2,1 kg nh₃/ha

Hvis der opsættes varmevekslere på staldene, kan der opnås et stald tab på 4%. Varmevekslerne indgår i en VERA godkendelse der forventes afsluttet medio 2015. Der er udgivet en foreløbig test rapport. http://www.etv-danmark.dk/filer/landbrug/Rokkedahl_Test_report.pdf I denne rapport er angivet en effekt på 43 %. Derved kommer stalden ned på 4% stalddtab ved brug af varmeveksler af fabrikatet Rokkedahl Energi.

4% stalddtab og oplag af husdyrgødning min 700 m afstand fra naturpunkter 1,2 kg nh₃/ha

Total emissionskravet på 0,4 kg NH₃/ha til natura 2000 området vil kunne overholdes når husdyrgodkendelse.dk opdateres, markstakken placeres min 700m fra naturområdet; varmeveksleren er VERA godkendt og stalddtab reduceres fra 4% til 1,9 %.

Der er tre metoder til at nå målet med maksimal 0,4 Kg NH₃/ha i natura 2000 området.

1: Reducere produktionen til 2* 90.000 stk kyllinger pr år. Svarende til en reduktion af produktionen på **80 %**

2: Opsætte varmevekslere og reducerer produktionen til 2*150000 stk kyllinger. Svarende til en reduktion af produktioen **67 %**

3: Opsætte kemisk luftrensere og varmeveksler på begge stalde med den nuværende produktion. Dette betyder at stald emissionen skal reduceres til maximal 418 kg NH₃. Således skal de kemiske luftrensere fjerne 1253 kg NH₃.

Der findes kun ganske få erfaringer med brug af kemisk luftrensning i slagtekyllingestalde. De fleste har vist at der er store udfordringer med driftsstabiliteten af anlæggene.

Ud fra den præmis at der kan indkøbes luftrensere med garanteret driftstabilitet og effekt kan følgende beregning opstilles.

Ammoniakemissionen fra slagtekyllinger følger i store træk væksten af kyllingerne og dermed foderforbruget. Da der er tale om alt ind-alt ud produktion vil emissionen være knyttet til de 8-9 hold om året der produceres. Den kemiske luftrensere skal indgå i det bestående ventilationssystem. Der kan naturligvis kun fjernes ammoniak fra den af ventilatioen der passerer renserenen.

Der er i staldene en max ventilationskapacitet på 300.000 m³/time pr. stald. Der er i sommer halvåret mere brug for ventilation end i vinterhalvåret. Og ligeledes i den sidste del af vækstperioden i et hold kyllinger fremfor ved indsættelsen af dyrene.

I en gennemsnitsbetragtning er der en ventilation på 200.000 m³/time pr stald/hold.

Staldemissionen ved brug af varmeveksler og nye normtal er 1671 kg NH₃ for begge stalde. Der skal fjernes 1253 kg NH svarede til en reduktion på 75 %.

De kemiske luftrensere har typisk en effekt på 90%. Således skal $75\%/90\% = 83\%$ af ventilationen passerer en kemiskluftrenser for at opnå den ønskede effekt.

Kemiskluftrensere har typisk en kapacitet på 25000 m³/time, således skal der anvendes $200.000\text{m}^3/\text{time} * 2 \text{ stalde} * 83\% = 332.000 \text{ m}^3/\text{time} / 25.000 \text{ m}^3 \text{ pr stk}/\text{time} = 13,3 \text{ stk kemisk luftrenser}$.

Indkøbsprisen pr renser er ca. 250.000 kr /stk *13 =	3.250.000 kr.
Levetiden er forventet	10 år
Afskrivninger	25.000 kr stk/år
Renter	10.000 kr stk/år
Driftsomkostninger (serviceaftale)	10.000 kr stk/år
Syreforbrug	1000 kr stk /år
Samlet omkostning pr stk	46.000 kr stk /år
Årlig total omkostning	598.000 kr år
Pris pr. kg NH ₃	598000/1253 kg NH ₃ 477 kr/ NH ₃

Bilag 7. Levetid for inventar

25/11/2015

Outlook.com - karinlieder@hotmail.com

Varmeanlægget er fornyet inden for de seneste år med opsætning af et nyt stort halmfyr. Der er opsat varmevekslere i august 2014. Samlet er der opsat inventar for 1,7 mill. Inden for de seneste år. Der er en forventet levetid på 20 år på inventaret, da der løbende udskiftes sliddele.

Foderanlægget består af 6 rækker med foderskåle i formstøbt hård plast. Foderet bliver ført ud i skålene gennem foderstrengene lavet af galvaniserede stålrør hvori der køre en stålsnegl. For enden af foderstrengene er der monteret en ståltank med plads til 25 kg foder, der fungerer som buffer (kaldet døgnboks). Disse tanke er forbundet med de store udvendige glasfibersiloer, med en flexsnegl der køre i rør lavet af hård plast. Foderanlægget aktiveres af sensorer, der registrerer hvornår en foderstreng er tæt på tom. Anlægget er simpelt og meget robust, og ved almindelig daglig brug, er sliddet på hovedelementerne (siloe, snegle, rør, tanke og skåle) yderst begrænset. De mindre dele (eg. Skålholdere, endelejer og lignende) er nemme at skifte, og de repareres på stedet, hvis der forekommer funktionsfejl.

Da der er kommet nye anlæg på markedet, som er mere rengøringsvenlige (giver mulighed for optimal smittebeskyttelse), er en udskiftning i overvejelse. Det vil dog først komme i betragtning, når den fremtidige situation er afklaret.

Vandsystemet består af 5 langsgående rør i hård plast, hvorpå der er monteret vandnipler for hver 15 cm. Som ved foderanlægget er sliddet på hovedelementet (vandrøret) yderst begrænset og de enkelte nipler udskiftes manuelt ved funktionsfejl.

Ventilationsanlægget er fornyligt forsynet med nyt software, der optimere ventilations flowet, så de enkelte motorer, kun aktiveres ved behov. Det medfører en bedre energiudnyttelse og skåner de enkelte motorer så ventilationsanlægget får en betydelig længere holdbarhed.

Varmeanlægget og kaloriferer blev i forbindelse med installering af varmevekslere, opgraderet med nye frekvensstyrede elmotorer. Frekvensstyring giver elmotorerne mulighed for at gearer op og ned, så de automatisk indstilles og optimeres efter behovet. Sliddet på anlægget minimeres derved betydeligt og det er energibesparende.

Det er essentielt at der på intet tidspunkt slækkes på vedligeholdelsen af anlæggene, hvis produktionsresultaterne ikke skal påvirkes negativt. Derfor vil anlæggene til hver en tid fremstå fuldt opgraderede og som nye. Ud fra dette estimeres den forventelige levetid til minimum 20 år. Den gennemsnitlige forventelige restlevetid på hele produktionsanlægget (råhus + inventar) estimeres derfor til $(35+20)/2 = 27,5$ år

Med venlig hilsen Heinz Lieder